

- Dle rozdělovníku -

Váš dopis zn./ze dne:

015379/16/KÚ

Č. j.:

MHMP 1402618/2017

Sp. zn.:

S-MHMP 1575376/2016

Vyřizuje/tel.:

Mgr. Jan Jančík**236 002 452**Počet listů/příloh: **6/0**

Datum:

05.09.2017

Rozhodnutí

Hlavní město Praha, Magistrát hl. m. Prahy, odbor kontrolních činností jako nadřízený orgán podle ust. § 16a odst. 4 a § 20 odst. 4 písm. c) zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „InfZ“), ve spojení s ust. § 178 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*správní řád*“), podle ust. § 16a InfZ **r o z h o d l** o stížnosti, ze dne 5. 9. 2016, kterou podala [REDAKCE]

[REDAKCE] (dále též "*žadatelka*" resp. "*stěžovatelka*"), na postup povinného subjektu - městské části Praha 16, Úřadu městské části Praha 16, se sídlem Václava Balého 23/3, 153 00 Praha - Radotín - při vyřizování písemné žádosti o poskytnutí informací dle InfZ, podané u povinného subjektu, ze dne 4. 8. 2016, ohledně požadované úhrady nákladů

t a k t o :

Povinnému subjektu - městské části Praha 16, Úřadu městské části Praha 16, se podle ust. § 16a odst. 7 písm. c) InfZ příkazuje, aby do 15 dnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí zjednal nápravu ve věci vyřizování uvedené žádosti, týkající se žádosti [REDAKCE], o poskytnutí informací dle InfZ, ze dne 4. 8. 2016, kde v přípisu ze dne 16. 8. 2016, č. j. 13845/16/KÚ, požaduje úhradu nákladů ve výši 1500,-- Kč, za mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací.

Odůvodnění:

I.

Hlavnímu městu Praze, Magistrátu hl. m. Prahy (dále též „*nadřízený orgán*“) byla, prostřednictvím Úřadu městské části Praha 16, podle ust. § 16a odst. 5 InfZ předložena předmětná stížnost.

Z předloženého spisového materiálu vyplývá, že žadatelka podala u povinného subjektu žádost o informace, v níž požadovala „... 1) *Sdělení, zda městská část uzavřela od 1. 1. 2007 do současnosti smlouvu (např. darovací, o spolupráci), ve které budoucí stavebník poskytuje finanční plnění městské části a městská část se zavazuje poskytnout budoucímu stavebníkovi součinnost.* 2) *Sdělení, zda městská část uzavřela od 1. 1. 2007 do současnosti plánovací smlouvu ve smyslu § 66 odst. 2 zákona č. 183/2006 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů.* 3) *Kopie smluv uvedené v bodě 1) a 2), pokud došlo k jejich uzavření.* 4) *Všechna správní rozhodnutí, která byla vydána v souvislosti se smlouvami v bodě 1) a 2), pokud existují...*„

Informace bylo požadováno zaslat do datové schránky žadatelky.

Opatřením ze dne 16. 8. 2016, povinný subjekt oznámil podle ust. § 17 odst. 1 InfZ žadatelce, že požadované informace budou poskytnuty po uhrazení nákladů za vyhledání informací.

Předmětné opatření bylo napadeno stížností ze dne 5. 9. 2016, ve smyslu ustanovení § 16a odst. 1 písm. d) InfZ. Následně povinný subjekt předložil věc nadřízenému orgánu.

II.

Nadřízený orgán se zabýval věcnou příslušností a uvádí, že jelikož se požadované informace vztahovaly k samostatné působnosti městské části, neboť se týkaly její samosprávné působnosti, tak informace byly vyřizovány povinným subjektem v samostatné působnosti, a proto věcná příslušnost hlavního města Prahy, Magistrátu hl. m. Prahy jako nadřízeného orgánu k řešení podané stížnosti vyplývá z ust. § 16a odst. 4 a ust. § 20 odst. 4 písm. c) InfZ ve spojení s ust. § 178 odst. 2 správního řádu.

III.

Nadřízený orgán přezkoumal přípustnost stížnosti z hlediska splnění podmínek podle InfZ a konstatuje, že podaná stížnost v předmětné věci byla žadatelkou podána písemně u povinného subjektu, přičemž je přípustná. Nadřízený orgán má za to, že uvedená stížnost byla stěžovatelkou podána včas, ve lhůtě stanovené v ust. § 16a odst. 3 InfZ, neboť oznámení o požadované úhradě nákladů zjevně žadatelce doručeno bylo (ačkoliv spis neobsahuje doklad o této skutečnosti), stížnost byla podána ve lhůtě, jež není zjevně nepřiměřená a povinný subjekt v předkládací zprávě neuvedl, že by stížnost byla opožděná.

Žadatelka stížnost podala ve smyslu ust. § 16a odst. 1 písm. d) InfZ, neboť nesouhlasí s výší úhrady sdělené dle § 17 odst. 3 InfZ, kterou povinný subjekt požaduje za vyhledání informací (Kč 1500,-).

Na základě uvedených skutečností nadřízený orgán dospěl k závěru, že stížnost žadatelky je přípustná, neboť žadatelkou byla podána písemně u povinného subjektu, v zákonné lhůtě a ze zákonem stanovených důvodů.

Nadřízený orgán uvádí, že InfZ připouští, aby se povinný subjekt domáhal od žadatele úhrady nákladů, které musel v souvislosti s poskytnutím informací účelně vynaložit. Konkrétně dle ust. § 17 InfZ je umožněno žádat úhradu nákladů spojených s pořízením kopií, opatřením technických nosičů dat, s odesláním informace žadateli a úhradu za mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací. Podrobnější zásady stanovení úhrad za poskytování informací vymezuje nařízení vlády č. 173/2006 Sb., o zásadách stanovení úhrad a licenčních odměn za poskytování informací podle InfZ, vydané na základě zmocnění v § 21 odst. 2 InfZ. Podle § 7 nařízení vlády č. 173/2006 Sb. stanoví povinný subjekt sazbu úhrady za mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací formou hodinové sazby odvozené z nákladů na platy, případně mzdy a z ostatních osobních nákladů spojených s mimořádně rozsáhlým vyhledáním informací.

Je přitom třeba brát v úvahu, že uložení úhrady není v první řadě nástrojem pro generování příjmů povinných subjektů, ale že prvořadým smyslem tohoto opatření by měla být prevence zneužívání InfZ.

Podle ust. § 5 odst. 1 písm. f) a ust. § 5 odst. 4 InfZ je povinný subjekt povinen zveřejnit sazebník úhrad za poskytování informací, který by měl v souladu s § 3 nařízením vlády č. 173/2006 Sb. stanovit jednotkové sazby jednotlivých nákladů uvedených v § 17 odst. 1 InfZ. Na webových stránkách povinného subjektu (<http://www.mcpraha16.cz/Sazebnik-uhrad-za-informace-poskytovane-dle-zakona-c-106-1999-Sb-o-svobodnem-pristupu-k-informacim.html>) je sazebník řádně zveřejněn, přičemž náklady na vyhledání informací jsou stanoveny „**Náklady na vyhledání a zpracování informací za každých i započatých 30 minut 100 Kč**“. Vzhledem k tomu, že sazba uvedené úhrady vzhledem ke srovnání s náklady jiných srovnatelných povinných subjektů nevybočuje z objektivně akceptované výše, nepovažuje její výši nadřízený orgán za odporující zákonu.

Ohledně úhrady, požadované povinným subjektem po žadatelce za mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací, nadřízený orgán dále uvádí, že v souladu s ust. § 17 odst. 3 InfZ má povinný subjekt povinnost písemně tuto skutečnost spolu s výší úhrady oznámit žadateli před poskytnutím informace, přičemž z oznámení musí být zřejmé, na základě jakých skutečností a jakým způsobem byla výše úhrady povinným subjektem vyčíslena. InfZ sice neřeší otázku, v jaké lhůtě musí být úhrada uplatněna, tedy jestli je nutné, aby povinný subjekt pod sankcí zániku práva na úhradu nákladů uplatnil požadavek na úhradu před uplynutím lhůty pro poskytnutí informací podle ust. § 14 odst. 5 písm. d) a odst. 7 InfZ. Ustanovení § 17 odst. 3 InfZ se v tomto směru jeví značně nejasným, neboť uvádí uplatnění úhrady před poskytnutím informace, aniž by bylo z kontextu zcela zřejmé, zda se poskytnutím informace chápe její vydání v souladu s InfZ, tedy v zákonem stanovených lhůtách, nebo její faktické vydání. Nadřízený orgán se v tomto ohledu přiklání k názoru, podle kterého je poskytnutím informace nutné rozumět její vydání v souladu s InfZ, a to nejpozději ve lhůtách podle § 14 odst. 5 písm. d) a odst. 7 InfZ, a proto také požadavek na úhradu nákladů musí být učiněn před uplynutím těchto lhůt, přičemž v poslední den lhůty pro poskytnutí informace by mělo být oznámení

alespoň odesláno, jinak povinný subjekt ztrácí na úhradu právo dle § 17 odst. 4 InfZ. Pouze takový výklad totiž respektuje smysl regulace úhrady nákladů spojených s poskytováním informací a nemožnost případně žádat úhradu nákladů po uplynutí lhůty, v níž měl povinný subjekt povinnost žádost řádně vyřídit, tak představuje na jedné straně ochranu žadatele před možnými šikanózními postupy ze strany povinného subjektu, a na druhé straně i sankci za porušení povinnosti povinným subjektem vyřídit žádost v zákonem stanovené lhůtě. Podle názoru nadřízeného orgánu daný výklad nepochybně odpovídá smyslu § 17, který určitě není zamýšlen jako časově neohraničená možnost povinného subjektu kdykoliv před poskytnutím informace žádat úhradu nákladů bez ohledu na ostatní povinnosti stanovené v InfZ. Povinný subjekt by tak na podkladě shora uvedených skutečností uplynutím lhůty pro poskytnutí informace ztrácel možnost požadovat úhradu nákladů. V daném případě byla oznamovací povinnost řádně splněna, dokladem správnosti tohoto posouzení je i předmětná stížnost.

Právní definice pojmu „*mimořádně rozsáhlé vyhledání informací*“ není stanovena žádným obecně závazným právním předpisem, jedná se o tzv. neurčitý pojem, který dává povinnému subjektu prostor pro správní uvážení. Podle ustálené praxe lze požadovat úhradu za mimořádně rozsáhlé vyhledání informací v těch případech, kdy je zapotřebí požadovanou informaci vyhledávat z více pramenů, sestavovat ji z různých podkladů, což bude pro povinný subjekt znamenat shromáždění a prověření velkého množství dokumentů, případně uskupení velkého množství dílčích údajů, v případech, kdy je nutno postupovat v součinnosti více odborů či oddělení, nebo kdy je nutná znalost kontextu celého případu, ke kterému se požadovaná informace vztahuje, a kdy není možno po povinném subjektu spravedlivě požadovat, aby tyto zvýšené náklady nesl.

Vzhledem k tomu, že pojem „*mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací*“ není v InfZ legálně vymezen, je při hledání jeho obsahu nutné určit, které činnosti lze považovat za vyhledání informací a dále, kdy je možné takové vyhledání považovat za mimořádně rozsáhlé.

Vyhledáním informací lze rozumět takovou činnost pracovníků povinného subjektu, která spočívá v identifikaci a následném shromáždění požadovaných informací a v navazujícím zpracování odpovědi na žádost, tzn. v utřídění informací za účelem jejich předání žadateli (viz. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 10. 2004, č. j. 6 A 83/2001-39). Do vyhledání informací by již nebylo možné zařadit dobu nutnou na posouzení, zda vyhledané informace lze nebo nelze poskytnout a pod vyhledání informací nelze podřadit ani čas strávený přípravou rozhodnutí o odmítnutí (části) žádosti ani čas věnovaný *anonymizaci* údajů v poskytovaných kopiích dokumentů. Za vyhledání informace nelze považovat ani náklady na vznik informace samotné, ani náklady na zjištění, jestli povinný subjekt informací disponuje, jak uvádí důvodová zpráva k novele č. 61/2006 Sb. Identifikace konkrétních informací vyhledáváním je, pokud žadatel neoznačil přesně dokumenty, v nichž jsou informace zaznamenány; naopak pokud žadatel uvede, že žádá o kopii konkrétních dokumentů, pak vyhledáváním informace není čas strávený zjišťováním, jestli takové dokumenty existují, a kde jsou dokumenty uloženy ve spisovně povinného subjektu, avšak jejich následné fyzické shromáždění by již vyhledáváním bylo. Pod vyhledáváním nelze zařadit ani dobu vynaloženou na kopírování dokumentů (příp. na obdobné činnosti) ani dobu nutnou k odeslání informace žadateli, neboť pro takové náklady jsou určeny zvláštní sazby a tyto činnosti ani nemají povahu doby strávené s vyhledáním informace.

O *mimořádně rozsáhlé vyhledání informací* se bude jednat tehdy, jestliže shromáždění informací bude pro daný povinný subjekt představovat v jeho konkrétních podmínkách časově náročnou činnost, která se objektivně vzato vymyká běžnému poskytování informací povinným subjektem, tedy jestliže vyhledávání informací již v daném případě nelze s ohledem na pojetí veřejné správy jako služby veřejnosti považovat za běžnou a povinný subjekt nijak nezatěžující součást obvyklé agendy. O zvýšenou aktivitu povinného subjektu se bude jednat tehdy, jestliže zaměstnanec pověřený vyřízením žádosti nebo zaměstnanci, kteří se na vyřízení žádosti podílejí, budou nuceni na delší dobu přerušit či odložit plnění svých ostatních úkolů a cíleně se po tuto dobu věnovat vyhledávání požadovaných informací a vyřizování žádosti.

Nadřízený orgán dále uvádí, že s ohledem na legislativní vývoj ustanovení § 17 InfZ, neumožňuje InfZ žádat zálohu na úhradu nákladů, neboť tato možnost byla zrušena novelou č. 61/2006 Sb. (Důvodová zpráva k zákonu č. 61/2006 Sb. v této souvislosti uvádí: „*Cílem změn v tomto ustanovení je zajistit, aby se žadatel vždy dozvěděl výši požadované částky před vydáním informace a aby se přesně dozvěděl, jakým způsobem povinný subjekt k požadované částce došel, na jakých skutečnostech ji zakládá.*“) Je proto nezbytné, aby již při oznámení o požadované úhradě nákladů byla žadateli úhrada vyčíslena relativně přesně. Kalkulace úhrady musí vycházet ze zcela objektivních skutečností, resp. z jejího jednoznačného výpočtu a nikoliv z předběžného odhadu bez jakékoli vazby na požadované informace a čas, který povinný subjekt bude nucen vynaložit na jejich vyhledávání. Za nejpřesnější způsob určení úhrady za mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací lze považovat násobek celkové skutečné doby vyhledávání a hodinové sazby stanovené v sazebníku úhrad. Je ovšem možné připustit i určení výše úhrady relativně přesným výpočtem, aniž by bylo nutné požadované informace vyhledat. Takový výpočet však musí být založen na objektivních kritériích. Příkladem může být požadavek na poskytnutí typově identických informací za delší časové období. V takovém případě by bylo možné akceptovat vyhledání informací pouze za určitou část požadované doby (např. stanovení vyhledání informací za jeden rok) a následné stanovení celkové výše požadované úhrady výpočtem pro celkovou dobu vyhledávání (násobkem částky připadající na vyhledání informace za jeden rok počtem požadovaných let). I v takovém případě by platilo, že výše úhrady je stanovena nikoli na základě odhadu, ale na základě relativně přesného a především objektivního výpočtu vycházejícího z části doby, kterou povinný subjekt musel vynaložit na vyhledání části požadovaných informací. Pokud by ale celkový náklad nakonec neodpovídal zaplacené úhradě, musel by povinný subjekt případný „*přeplatek*“ (mající v dané souvislosti povahu bezdůvodného obohacení na straně povinného subjektu) žadateli vrátit. Naopak případný doplatek by povinný subjekt požadovat nemohl, protože ve vztahu k němu by neuplatnil úhradu včas.

Protože se jedná o úhradu za poskytnutí informace územním samosprávným celkem v samostatné působnosti, tak podle § 16a odst. 7 InfZ nadřízený orgán může rozhodnout pouze tak, že výši úhrady buď potvrdí, anebo povinnému subjektu přikáže, aby ve stanovené lhůtě zjednal nápravu.

V dané věci povinný subjekt požaduje úhradu nákladů za vyhledávání informací a zpracování ve výši 1500,-- Kč. K uvedené částce dospěl povinný subjekt součinem časové náročnosti vyhledání požadovaných informací (7,5 hodin), a půlhodinového tarifu stanoveného ve výši 100 Kč/30min (stanovené platným sazebníkem úhrad). Takový postup neshledal nadřízený orgán, v obecné rovině, rozporným s InfZ, ani se stanoveným sazebníkem úhrad.

Nelze však konstatovat, že by postup povinného subjektu byl v dané věci správný bez výhrad. Je třeba zdůraznit, že požadavek na úhradu nákladů je nutno vždy řádně zdůvodnit, přičemž nestačí pouze odkaz na sazebník. Povinný subjekt rozhodnutí nezdůvodnil jinak než odkazem na sazebník. Z pohledu nadřízeného orgánu tak svůj požadavek neodůvodnil vůbec a nadřízený orgán tudíž nemohl postup povinného subjektu potvrdit.

Nad rámec uvedeného je pak třeba zdůraznit, že dle výše uvedeného ust. § 17 InfZ „(1) *Povinné subjekty jsou v souvislosti s poskytováním informací oprávněny žádat úhradu ve výši, která nesmí přesáhnout náklady spojené s pořízením kopií, opatřením technických nosičů dat a s odesláním informací žadateli. Povinný subjekt může vyžádat i úhradu za mimořádně rozsáhlé vyhledání informací.*“, lze požadovat úhradu nákladů za **mimořádně rozsáhlé vyhledání informací**, nikoliv za jakékoliv vyhledávání informací.

Z výše uvedených důvodů nadřízený orgán povinnému subjektu podle § 16a odst. 7 písm. c) InfZ přikázal, aby zjednal nápravu ohledně úhrady za poskytnutí informace v souladu s výše uvedenými náležitostmi tohoto postupu, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

IV.

Závěrem nadřízený orgán uvádí, že InfZ umožňuje při rozhodování o stížnosti výši požadované úhrady snížit, avšak tento postup nelze použít vůči orgánům územních samosprávných celků při výkonu samostatné působnosti, a proto v této projednávané věci nebylo možné případné využití ust. § 16a odst. 7 písm. b) InfZ.

Poučení o opravném prostředku:

Proti tomuto rozhodnutí se podle ust. § 16a odst. 9 InfZ nelze odvolat.

Ing. Irena Ondráčková

ředitelka odboru kontrolních činností
podepsáno elektronicky

otisk úředního razítka

Rozdělovník:

- 1) Stejnopis rozhodnutí bude doručen stěžovateli:

- 2) Stejnopis rozhodnutí bude doručen prostřednictvím datové schránky povinnému subjektu: městská část Praha 16, úřad městské části, Václava Balého 23/3, 153 00 Praha - Radotín (IDDS - **ntsbt5z**) - spis byl předložen elektronicky, není tudíž třeba, aby byl vrácen
- 3) Stejnopis rozhodnutí zůstává součástí kopie spisu uloženého u MHMP.